

Javaslat
a helyi önkormányzat gyermekjóléti és
gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi
ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására

Előterjesztő: Egészségügyi és Szociális
Bizottság elnöke
Előkészítő: Hatósági és Szociális Osztály

Ózd, 2022. május 27.

A gyermekek alapvető jogairól és e jogok érvényesítésének garanciáiról, a gyermekek védelmének rendszeréről, alapvető szabályairól a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (továbbiakban: Gyer.) rendelkezik.

A Gyvt. 96.§ (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat köteles minden év május 31-ig átfogó értékelést készíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal. Ezt követően az értékelést meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának.

Az éves értékelés tartalmi követelményeit a Gyer. 10. melléklete szabályozza.

1. A település demográfiai mutatói 2021. évben.

Ózd Város lakosságának száma 33 608 (2020-ban 34 218) fő **volt.**

A népesség megoszlása korcsoportonként:

Korcsoport (év)	Férfi	Nő
0-3	821	759
4-6	627	577
7-14	1498	1436
15-18	772	764
19-24	1325	1171
25-62	8471	8363
63 év feletti:	2640	4384
Összesen:	33 608 fő	

Fenti számadatokból kitűnik, hogy Ózd város lakosságának száma 2021-ben 610 fővel csökkent 2020. évhez képest.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- *a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, települési támogatásban, rendkívüli települési támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,*
- *egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,*
- *gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.*

A Gyvt. 20/A. § (1)-(2) bekezdése szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,

alapösszegű, illetve emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A pénzbeli támogatást Ózd Város Önkormányzatának megbízása alapján – a tavalyi évhez hasonlóan - a Magyar Posta kézbesítette. A támogatást az Ózdon lakcímmel rendelkező jogosultak határidőben, problémamentesen megkapták. A pénzbeli támogatás összege 2021. évben is az alapösszegű támogatás rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek esetén 6 000 Ft/fő/alkalom, az emelt összegű támogatás rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetén 6 500 Ft/fő/alkalom volt, amely teljes összegben a központi költségvetésből került finanszírozásra.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben:

a) 2021. augusztus hónapban

- alapösszegű pénzbeli támogatásban: 385 fő, ebből 367 fő kiskorú és 18 fő fiatal felnőtt,
 - emelt összegű pénzbeli támogatásban: 3012 fő, ebből 2961 fő kiskorú és 51 fő fiatal felnőtt részesült,
- melynek költségvetési kihatása 21.888.000 Ft.

b) 2021. november hónapban

- alapösszegű pénzbeli támogatásban: 404 fő, ebből 386 fő kiskorú és 18 fő fiatal felnőtt,
 - emelt összegű pénzbeli támogatásban: 3053 fő, ebből 3009 fő kiskorú és 44 fő fiatal felnőtt részesült,
- melynek költségvetési kihatása 22.268.500 Ft.

A fenti adatok a 2021. augusztus és november havi pótigény adatait is tartalmazzák.

A 2021. december 31-én ellátásban részesülők vonatkozásában az egy főre jutó családi jövedelem:

- 942 gyermek esetében nem érte el az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) felét,
- 2214 gyermek esetében meghaladta a nyugdíjminimum felét, de nem érte el a nyugdíjminimumot,
- 284 gyermek esetében elérte a nyugdíjminimumot, de a nyugdíjminimum 135 %-át nem haladta meg,
- 42 gyermek esetében a nyugdíjminimum 135 %-át meghaladta, de a nyugdíjminimum 145 %-át nem haladta meg.

A nyugdíjminimum összege 2021. évben is 28.500 Ft volt.

A családok megoszlása a családban nevelt gyermekek száma szerint:

	2021. évben (család)
- 1 gyermekes család:	629
- 2 gyermekes család:	497
- 3 gyermekes család:	292
- 4-5 gyermekes család:	183
- 6 vagy annál több gyermekes család:	46

Gyermekeit egyedül nevelő szülőket tekintve:

	2021. évben (család)
- 1 gyermeket nevel:	479
- 2 gyermeket nevel:	382
- 3 gyermeket nevel:	219
- 4-5 gyermeket nevel:	135
- 6 vagy annál több gyermeket nevel:	32

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek/ fiatal felnőttek életkor és egészségi állapot szerinti megoszlása:

Életkor (fő)	Ebből tartósan beteg, vagy fogyatékos (fő)
2021. évben	2021. évben
0-2 év közötti: 436	1
3-5 év közötti: 622	5
6-13 év közötti: 1561	36
14-17 év közötti: 666	25
18 évesnél idősebb: 197	6

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránt benyújtott 499 kérelemből 2021. évben 40 kérelem került elutasításra, illetve visszautasításra jogosultsági feltétel hiánya miatt.

A benyújtott kérelmek száma lényegesen kevesebb a tavalyi évhez képest, mivel a veszélyhelyzetre tekintettel 2020. november 04. napját követően csak azok igényelhetek rendszeres gyermekvédelmi támogatást, akik korábban nem részesültek a támogatásban. A meglévő jogosultságok a veszélyhelyzetre tekintettel várhatóan 2022. augusztus 31. napjáig meghosszabbításra kerülnek.

Legjellemzőbb, hogy a kérelmező családjában az egy főre eső jövedelem a jogszabályban előírt jövedelemhatárt meghaladta. További ok, hogy a fiatal felnőttek közül csak az jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, aki 18. életévét megelőzően már részesült ebben a támogatásban.

Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a pénzügyi és természetben nyújtott települési támogatásokról szóló 4/2015. (II.20.) önkormányzati rendeletének 7. §-a alapján települési támogatásban részesíthető az,

- akinek egészségügyi segédeszköz, valamint egészségügyi szolgáltatás díjának kifizetése,
- a felnőtt részére gyógyszer kiváltása,
- a kiskorú részére gyógyszer kiváltása, valamint szemüveg kiváltása vált szükségessé.

2021. évben települési támogatás 93 főnek 96 esetben, összesen 731 E Ft összegben került kifizetésre. Egészségügyi segédeszköz és szolgáltatás díjának kifizetéséhez 23 főnek 23 esetben, összesen 288 E Ft összegben, kiskorú és felnőtt részére gyógyszerkiadások viseléséhez 59 főnek 62 esetben, összesen 333 E Ft összegben, kiskorú részére szemüveg kiváltásához 11 főnek 11 esetben, összesen 110 E Ft összegben állapítottunk meg támogatást.

Fenti rendelet 8. §-a alapján rendkívüli települési támogatásban részesíthető:

- aki nem várt többletkiadás miatt létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került,
- aki diagnosztizált, súlyos megbetegedésben szenved,
- aki súlyos közlekedési balesetet szenvedett, vagy
- akinek tartós, legalább egy hónapot meghaladó betegsége vagy kórházi kezelése jelentős jövedelem kiesést okozott,
- akinek lakásában elemi kár bekövetkezése miatt súlyos kár keletkezett,
- a kapcsolattartás elősegítése érdekében a nevelésbe vett vagy családba fogadott kiskorú családja,
- az a személy, aki az elhunyt eltemettetéséről gondoskodott.

2021. évben rendkívüli települési támogatás 105 főnek 108 esetben, összesen 2021 E Ft összegben került kifizetésre. Temetéshez 64 főnek 66 esetben, összesen 1320 E Ft összegben, betegség miatt 18 főnek 19 esetben, összesen 415 E Ft összegben, többletkiadáshoz 15 főnek 15 esetben 208 E Ft összegben, kapcsolattartáshoz 7 főnek 7 esetben, összesen 48 E Ft összegben, elemi kár 1 főnek 1 esetben, összesen 30 E Ft összegben állapítottunk meg támogatást.

Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének az egyéb önkormányzati támogatásokról szóló 2/2016. (II.26.) önkormányzati rendeletének 8. §-a alapján az Önkormányzat tanulást elősegítő támogatásban részesíti azt a 22. életévét be nem töltött, 10., 11., 12. évfolyamos tanulót, aki nappali oktatásban részesül ózdi középfokú oktatási intézményben, saját maga,

valamint szülője ózdi lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen Ózdon él, legalább 4,5 átlagú tanulmányi eredményt ért el az előző tanév végén, és az előző tanévben igazolatlan hiányzása nincs.

A támogatás mértéke havonta:

legalább 4,9 tanulmányi átlag esetén: nettó 20.000,-Ft
 legalább 4,7 tanulmányi átlag esetén: nettó 15.000,-Ft
 legalább 4,5 tanulmányi átlag esetén: nettó 10.000,-Ft.

Tanulást elősegítő támogatás 2020. szeptember 01. napjától 2021. június 30. napjáig 80 esetben 81 fő részére 1.175 E Ft összegben, 2021. szeptember 01. napjától 2022. június 30. napjáig 104 esetben került utalásra 107 gyermek részére, havonta 1.595 E Ft összegben.

Fenti rendelet 9. §-a alapján az a tanuló aki érettségi vizsgán minden tantárgyból jeles érdemjegyet szerzett egyszeri 50.000,-Ft-os támogatásban részesült. 2021. évben 1 fő részesült a támogatásban, melynek pénzügyi kihatása 50 E Ft volt.

A „gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

2021. évben Ózd Város Önkormányzata látta el a közigazgatási területén lévő valamennyi – önkormányzati vagy állami fenntartású – köznevelési intézményben a gyermek, tanuló étkeztetési feladatokat. Ezen feladatok ellátására 4 iskolai főzőkonyha, 8 iskolai melegítőkonyha, 6 óvodai főzőkonyha, 6 óvodai melegítőkonyha állt rendelkezésre.

Intézménytípus	Kedvezmény		2021. évi összes adagszám *	Napi átlagos adagszám **
ÓVODA	ingyenes	RGYVK-ban részesülő	53341	242
		3 vagy több gyermekes családban élő	12695	58
		Tartósan beteg, fogyatékos	1972	9
		Családban tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek	537	2
		Nevelésbe vett gyermek	2729	12
		Jövedelem igazolás alapján ingyenes	53049	241
ÁLTALÁNOS ISKOLA	ingyenes	RGYVK-ban részesülő	212230	1147
		Nevelésbe vett gyermek	6302	34
	50%-os	3 vagy több gyermekes családban élő	26626	144
		Tartósan beteg, fogyatékos	4012	22

KÖZÉPISKOLA	ingyenes	Nevelésbe vett gyermek	590	3
		Utógondozói ellátásban részesül	0	0
	50%-os	RGYVK-ban részesülő	1310	7
		3 vagy több gyermekes családban élő	951	5
		Tartósan beteg, fogyatékos	142	1
KOLLÉGIUM	ingyenes 14 éves korig	Nevelésbe vett gyermek	44	0
		Tartósan beteg 50 %-os	207	1
		RGYVK-ban részesülő	3268	16
	50%-os 15 éves kortól	RGYVK-ban részesülő	934	5
		3 vagy több gyermekes családban élő	23	0
		Tartósan beteg, fogyatékos	0	0

* Az élelmezési nyilvántartás alapján naponta összesített éves létszám 2021.01.01. és 2021.12.31. között.

** Óvoda esetében 220 nappal, iskola esetében 185 nappal és kollégium esetén 200 nappal számolva.

Ózd Város Önkormányzata a rászorulókat részére, az iskolai szünetek munkanapjain szünidei gyermekétkeztetés biztosított. Az étkeztetés a tavaszi, nyári (óvodákban 25 nap, iskolákban 43 nap), őszi - és téli szünetek ideje alatt volt biztosítva, amit átlagosan napi 125 fő gyermek vett igénybe, összesen 2.640.480 Ft értékben.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- **gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, szociális válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),**
- **gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.**

2021. évben a gyermekjóléti alapellátásokat Ózd város lakossága számára továbbra is az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény (a továbbiakban: ÓTSZEGYII) biztosította.

Család- és Gyermekjóléti Központ

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény módosította többek között a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. 2015. novemberében a fenti törvények módosításaival összehangolva módosították a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletet.

A törvénymódosítások értelmében 2016. január 1-től gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató, a család- és gyermekjóléti szolgálat keretében működtethető. Járasszékhely településeken – mint amilyen Ózd is – család- és gyermekjóléti központot kell működtetni. A család- és gyermekjóléti központ ellátja a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait, illetve a Gyvt. 39. § (3a) bekezdése és 40/A §-a szerinti feladatokat. Ennek megfelelően 2016. január 1-től Ózdon az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény szakmai egységeként működik a Család- és Gyermekjóléti Központ, amely ellátja a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait. Az Ózdi Járás területén további két, önállóan működő szolgálat látja el a család- és gyermekjóléti szolgáltatást. (Arlói Szociális Alapszolgáltatási Központ, Borsodnádasi Szociális Alapszolgáltatási Központ)

A Központ működési területe

Ózd, Arló, Borsodbóta, Borsodnádásd, Borsodszentgyörgy, Bükkmogyorósd, Csernely, Csokvaomány, Domaháza, Farkaslyuk, Hangony, Járdánháza, Kissikátor, Lénárdaróc, Nekézseny, Sata, Uppony.

A Család- és Gyermekjóléti Központ irányítását a szakmai egységvezető látja el. Munkáját az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézmény igazgatójának közvetlen irányításával végzi.

A Család- és Gyermekjóléti Központ belső felosztása, feladatellátás szerint:

- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A jogszabály által előírt létszám feltételek:

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámait és létszámminimum normáit. Ennek értelmében a család- és gyermekjóléti központokban az alábbi szakmai létszám alkalmazása szükséges:

- intézményvezető: 1 fő
- családsegítő: 4.000 fő lakosságszámra vetítve, vagy – ha ez magasabb létszámot eredményez – minden 25 ellátott családra 1 fő,
- esetmenedzser/tanácsadó: 7.000 fő járási lakosságszámra vetítve, vagy – ha ez magasabb létszámot eredményez minden 50 ellátott családra 1 fő,
- óvodai és iskolai szociális segítő: 1.000 fő köznevelési intézményben nyilvántartott gyermekre vetítve 1 fő,
- szociális asszisztens: 10.000 fő járási lakosságszámra vetítve 1 fő.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően létrejött kapacitások:

Család- és Gyermekjóléti Központ (3600 Ózd, Lehel vezér út 1.):

- 1 fő szakmai egységvezető
- 1 fő vezető esetmenedzser
- 8 fő esetmenedzser
- 2 fő tanácsadó, ebből nincs betöltött státusz jelenleg
- 8 fő óvodai és iskolai szociális segítő, ebből év közben betöltött státusz 5 fő
- 4 fő szociális asszisztens

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (3600 Ózd, Petőfi út 10.):

- 1 fő vezető családsegítő
- 17 fő családsegítő, ebből betöltött státusz 11 fő,
- 4 fő szociális asszisztens
- 1 fő adminisztrátor

I. A Család- és Gyermekjóléti Központ által törvényi szabályozás alapján ellátott általános feladatok 2021. évben, Ózd városban

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz tartozó tevékenységek:

- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,
- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, támogatásokhoz való hozzájutás elősegítése,
- a szakemberek folyamatosan nyomon követik a jogszabályok változásait annak érdekében, hogy a hozzájuk fordulók minden esetben megfelelő segítséget kapjanak,
- a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás, vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászoruló személyek és családjaik részére tanácsadás nyújtása,
- családon belüli konfliktusok feltárásával, kapcsolatok helyreállításával kapcsolatos tanácsadás,
- a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint egyéb szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése,
- szabadidős programok szervezése,
- a pályázati lehetőségek maximális kihasználásával igyekszik megszervezni a gyermekek védelmét szolgáló szabadidős programokat, melyekkel csökkenteni lehet a veszélyeztetettség kialakulásának kockázatát,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- a szociális munka módszereinek és eszközeinek felvonultatásával képessé kell tenni a klienst, hogy segítő támogatás mellett, ügyeit intézni legyen képes, biztosítva ehhez az aktuális helyzetéhez illeszkedő szociális segítő tevékenységet,
- szociális segítő munka biztosítása.

Család-és Gyermejjóléti Központoz tartozó tevékenységek:

A gyermekek családban való nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, emellett biztosítja a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység keretében a központ esetmenedzsere:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő tevékenységet végez,
- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítő tevékenységet végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése:

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében a központ munkatársai a 15/1998. NM. rendelet 9. § (5) bekezdése alapján minden év február 28-ig megszervezik a jelzőrendszeri tanácskozást, ahová a jelzőrendszer tagjai: a nevelési-oktatási intézmények igazgatói, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei, a védőnők, a rendőrség képviselői, a kórházi szociális munkás, a gyámhivatal munkatársai, a megyei gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátor meghívásra kerülnek.

2021. év elején, személyes jelenlét mellett nem tartott az intézmény jelzőrendszeri tanácskozást a kiugróan magas járványügyi esetszámok miatt, ehelyett írásos beszámolót kért a jelzőrendszer tagjaitól. 2021. júniusában, a tanév végén azonban pótlásra került sor a köznevelési intézmények képviselőivel, személyes jelenlét mellett.

A jelzőrendszeri beszámolókból kigyűjtött tapasztalatok, javaslatok alapján elkészült az intézmény intézkedési ütemterve.

Speciális feladatok:

A Család- és Gyermekjóléti Központ az alábbi speciális feladatokat látta el Ózd városban 2021. évben:

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása, vagy az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció) biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása, és annak mindkét fél részéről történő betartása.

Az elmúlt évben 6 családot érintően lett szabályozva a központ hivatalos helyiségében a felügyelt kapcsolattartás, azonban heti rendszerességgel 3 család vonatkozásában valósultak meg ténylegesen, a gyámhatóság, illetve bíróság szabályozásának megfelelően.

A készenléti szolgálat célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás, vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálatot egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kell megszervezni úgy, hogy a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani.

Az előző évek tapasztalataihoz hasonlóan, 2021. évben is javarészt hétvégén, vagy ünnepek alkalmával érkezett jelzés a készenléti telefonon keresztül, jellemzően családi konfliktusokról, illetve átmenetileg felügyelet nélkül maradt gyermekeket érintő esetekben, azonban előfordult olyan eset is, amikor a kliens csak tanácsot, vagy útmutatást szeretett volna kérni a fennálló, problémás helyzetére való tekintettel.

A kórházi szociális munka célja a szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése; a gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a Gyvt. 17. §-a szerint szükséges intézkedések megtétele. A család- és gyermekjóléti központ szerződést köt az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját. A család- és gyermekjóléti központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket a gyermek további ellátása biztosításának érdekében az illetékes család- és gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja. Az ózdi Almási Balogh Pál Kórház és az ÓTSZEGYII Család- és Gyermekjóléti Központ között együttműködési megállapodás kötött, mely tartalmazza a közös szakmai munka legfontosabb pontjait.

2021. évben a korábbi évek gyakorlataihoz hasonlóan mind az ózdi Almási Balogh Pál Kórház, mind pedig a megyei Semmelweis Kórház Gyermekkegészségügyi Központjának kórházi szociális munkásától kapott jelzést intézményünk. A jelzett esetek súlyosságát mérlegelve a kollégák napi telefonos kapcsolatban voltak az adott egészségügyi intézményekben dolgozó szakemberekkel. Az ózdi Almási Balogh Pál Kórház gyermekosztálya, valamint szülészeti-nőgyógyászati osztálya több ízben működött együtt szakembereinkkel kiskorú veszélyeztetésének megszüntetése érdekében.

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek speciális segítése. A lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozó által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek felkutatása, lakóhelyére történő visszakерülésének elősegítése,

szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének

kezdeményezése. A család- és gyermekjóléti központ az érintett gyermekek lakókörnyezetében vagy saját szolgálatában szervezi a gyermekeknek szóló, beilleszkedésüket, szabadidejük hasznos eltöltését segítő programokat. A gyermekjóléti központ a programokba lehetőség szerint a gyermek családját is bevonja.

Az intézmény minden évben – így 2021-ben is-, fokozott figyelmet fordít az illetékességi területén élő csellengő, bandázó, kolduló gyermekek felkutatására, veszélyeztetettségük megszüntetésére. A bevásárlóközpontoknál, valamint az autóbusz állomáson rendszeresen ellenőrzést tartottak a szakemberek több alkalommal is, este, illetve hétvégén is az ilyen jellegű cselekmények visszaszorítása érdekében. Előfordult olyan eset is, amelynek során éppen ilyen esetet jelzett a hívó fél a készenléti ügyeletet ellátó szakembernek.

2018. szeptember 1-től a család- és gyermekjóléti központok speciális feladatai jogszabály rendelkezése értelmében bővültek az **óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységgel**. A Gyvt. 40/A. § (2) ag) pontja értelmében a család- és gyermekjóléti központ az általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el. Ennek keretében segíti

- a) a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéséhez, valamint tanulmányi kötelezettségei teljesítéséhez szükséges kompetenciái fejlesztésében,
- b) a gyermeket a tanulmányi előmeneteléhez, későbbi munkavállalásához kapcsolódó lehetőségei kibontakozásában,
- c) a gyermek tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők észlelését és feltárását,
- d) a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában,
- e) prevenció eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségének kiszűrését és
- f) a jelzőrendszer működését.

2021. december 31-én 3 fő óvodai- és iskolai szociális segítő munkatárs állt a járás köznevelési intézményeinek rendelkezésére.

II. A Család- és Gyermekjóléti Központ által 2021. évben Ózd városban végzett konkrét szakmai tevékenység bemutatása statisztikai adatokon keresztül

Gondozási esetek 2021. évben

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

	gyermek	család
	száma	száma
egyszeri eset	646	302
esetnapló	402	195
ideiglenes hatályú elhelyezési javaslat	0	0

Család- és Gyermekjóléti Központ

	gyermek
	száma
Védelembe vétel	341
Ideiglenes hatályú elhelyezési javaslat	22
Nevelésbe vétel	199
Utógondozás	8

A két táblázatból kiderül, hogy az elmúlt évben 1618 gyermekkel kapcsolatban végeztek szakmai tevékenységeket a szakemberek, bár a központ esetszámát bemutató táblázat nem tartalmazza az egyszeri esetkezelések számát, melyek szintén hatósági intézkedéshez kapcsolódó feladat ellátást jelentenek. Ide sorolandók az azon gyermekekkel kapcsolatos szakmai tevékenységek, ahol a hatósági intézkedés alá vont családban vannak alapellátás keretein belül gondozott gyermekek.

Elmondható, hogy a nyilvántartott, alapellátás keretein belül gondozott gyermekek többsége szülői elhanyagolás, illetőleg ebből fakadó igazolatlan iskolai hiányzás miatt szerepelnek az intézmény nyilvántartásában, vagy más egyéb problémák miatt, amelyek esetén még elegendőnek mutatkozik ez a gondozási forma.

A Szolgálat által ellátott, felnőtt gondozottak száma a tavalyi évben: **921 fő**. Ezen kliensek esetében elmondható, hogy olyan probléma miatt kerülnek az intézmény látókörébe és/vagy válnak együttműködő ügyfelekké, akiknek problémája nem zárható le egyszeri esetkezeléssel, így például idősotthoni elhelyezés folyamatában való közreműködés, gondnokság alá helyezés folyamatában való közreműködés, valamint tartósan szociális problémákkal küzdő

idős emberek segítése, adományokhoz juttatása, esetleges hivatalos ügyintézéseikben való segítségnyújtása jelenti magát, a konkrét gondozási tevékenységet.

Amennyiben alapellátásban nem kezelhető a családban fennálló probléma, úgy a gyermek védelembe vételére tesz a szakember javaslatot, mely eljárás során a gyámhatóság kötelezi a szülőket a probléma megoldásához vezető feladatok teljesítésére. Ezeket a feladatokat az egyéni gondozási-nevelési terv tartalmazza, amelyek évente felülvizsgálásra kerülnek.

A gyermek testi, lelki, értelmi és erkölcsi fejlődését súlyosan veszélyeztető körülmények esetén azonnali ideiglenes hatályú elhelyezésre van szükség, amennyiben a probléma a gyermek családjában nem kezelhető.

2021. évben Ózd városban 22 gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor, melynek okai:

- 4 gyermek esetében szülők közti rendszeres bántalmazás, alkoholfogyasztás, elhanyagolás,
- 1 gyermek esetében a szülők lemondtak a gyermek neveléséről,
- 11 gyermek szülői elhanyagolás, orvosi ellátás hiánya, köznevelési intézményből való hiányzások, lakókörnyezet elhanyagolása,
- 6 gyermek esetében életveszélyes lakhatási körülmények miatt tett az intézmény javaslatot a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezésére.

2021. évben Ózd városban 14 gyermek nevelésbe vételére került sor, melynek oka:

- mind a 14 gyermek esetében a szülői felelősség hiánya, családon belüli bántalmazás, elhanyagolás. Összesen azonban 199 nevelésbe vett gyermek szüleinél végeztek a szakemberek vérszerinti szülő gondozást.

A jelzőrendszer tagjai által küldött jelzések 2021. évben

	Szolgálat	Központ
védőnő	82	22
személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	38	89
napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	4	3
átmeneti gondozást biztosítók	11	5
köznevelési intézmény	266	153
rendőrség	53	43
ügyészség, bíróság	1	11
pártfogó felügyelet	3	11
Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	2	2
állampolgár	0	1
önkormányzat, jegyző, gyámhivatal, fővárosi és megyei kormányhivatal	275	725
kórház	13	4
Összesen:	808	1069

Amint az a fenti táblázatból is látszik, az intézmény a tavalyi évben is a Járási Hivataltól, illetve a kormányhivataloktól kapta a legtöbb megkeresést, az előző évekhez hasonlóan. Ezeken felül továbbra is magas számot mutatnak a köznevelési intézmények, elsősorban a helyi általános iskolák által küldött jelzések, amelyek többsége az iskolai hiányzásokból, valamint magatartási problémákból adódnak. A jelzések megtételére írásban, telefonon, e-mail-ben, illetve személyesen is van lehetőség, azonban a probléma hatékony kezelése érdekében mindenképp az írásos jelzés a legideálisabb, valamint a leggyakoribb előfordulási forma is. A rendőrségtől kapott jelzések, illetve megkeresések is magas számot mutatnak, ami jelentős részben a fiatalok által elkövetett bűncselekményekből fakadnak. Jellemző formái ezen deviáns magatartásoknak a tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények, valamint a garázdaság, és egyéb erőszakos elkövetési módok.

Szakmai tevékenység 2021. évben

szakmai tevékenység	Szolgálat 2021.	Központ 2021.
információnyújtás	1721	1366
segítő beszélgetés	1424	845
tanácsadás	1265	661
hivatalos ügyekben való közreműködés	758	178
családlátogatás	2099	1762
közvetítés más szolgáltatásba	143	23
tárgyalásokon való részvétel	15	125
esetmegbeszélés	439	1059
esetkonferencia	1	2
szakmaközi megbeszélés	9	9

Az fenti táblázatban feltüntetett adatok az elmúlt évben a szakemberek által nyújtott szakmai tevékenységet mutatják, az intézmény által vezetett forgalmi naplók bejegyzései alapján. A jogszabályi előírásoknak megfelelően a szociális segítő tevékenység, mint például az információnyújtás, segítő beszélgetés, hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás a Szolgálat tekintetében hozott magasabb számokat, míg a koordinálással, jelzőrendszeri tagok munkájának összehangolásával, környezettanulmány készítéssel kapcsolatos feladatok a központ tekintetében hangsúlyosabbak, továbbra is. A családlátogatások szintén a Szolgálat tekintetében magasabbak, ennek hátterében ugyancsak jogszabályi kötelezettség áll, amely a látogatások eltérő számát szabályozza a két intézményegység vonatkozásában.

Kezelt probléma típusok 2021. évben

Kezelt problématípus	Szolgálat 2021.	Központ 2021.
anyagi	188	76
gyermeknevelési	165	114
gyermekint. való beilleszkedési nehézség	98	134
magatartászavar, teljesítményzavar	48	75
családi konfliktus	60	53
egyén, szülők vagy a család életvitele	22	53
szülői elhanyagolás	111	221
családon belüli bántalmazás	16	12
fogyatékoság, retardáció	10	1
szenvedélybetegségek	5	30
eü. károsodás	7	1
Összesen	730	770

A fenti táblázat az elmúlt év forgalmi adatait mutatja Ózd város vonatkozásában a szakemberek által vezetett forgalmi napló alapján. Mind a Szolgálat, mind pedig a Központ mutatóiból kitűnik, hogy legjellemzőbbek a településen a rossz anyagi helyzet által generált problémák (nem megfelelő lakáskörülmények, fiatalkorúak tulajdon ellen elkövetett bűncselekményei stb.), valamint az elhanyagoló szülői magatartások, amelyek lehetnek lelki és fizikai eredetűek is. Ezen két kategória rendkívül széles körű, széles spektrumon helyezkednek el az idevonatkozó szülői magatartások. Ide tartozik a gyermek megfelelő táplálásának, öltöztetésének és védelmének elmulasztása, a szükséges orvosi ellátások, illetve védőoltások beadatásának szülő általi elmulasztása, valamint az az elhanyagolási forma is, amelynek során a szülő nem biztosítja a gyermeke számára a köznevelési intézményekben való, kötelező jelenléte vagy nem tanúsít erre vonatkozóan megfelelő szülői kontrollt. A szülői kontroll elmaradása, ebből fakadóan túlzottan megengedő magatartása, illetve következetlen nevelési módszereknek köszönhetően magas a gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek száma, valamint az ezen problémákból fakadó magatartászavar is.

Egyéb tevékenységek

A szakemberek a tavalyi évben is - a járványhelyzet alakulásának függvényében -, több alkalommal szerveztek ruhaadomány-osztást, amelyekre a Szolgálat telephelyén került sor, a Petőfi út 10-12. szám alatt.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület jóvoltából az intézmény a tavalyi évben is heti két alkalommal - kedden és csütörtökön - rendszeresen kapott élelmiszeradományt az Aldi kereskedelmi vállalatától, amely főként pékáru, illetve csemege zöldség felajánlásokat jelentett. Az így kapott élelmiszereket a szakemberek, a látókörükben szereplő rászoruló családoknak osztották ki, szintén heti két napon.

2021. július 26. és augusztus 1. között az ADRA Adventista Fejlesztési és Segélyezési Alapítvány ismételten megszervezte táborát Balatonlellén, tíz hátrányos helyzetű gyermek részére, amely során az intézmény szakemberei is felügyeletet biztosítottak.

Gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődék)

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő – 20 hetestől - 3 éves korú – gyermekek szakszerű gondozását és nevelését végzi.

A bölcsődékbe felvételt nyerhet az a kisgyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátást. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A bölcsődék a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai, és szellemi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással viselkedésminták nyújtásával kívánják elősegíteni a harmonikus fejlődését.

A bölcsődés gyermekek

- segítséget kaptak a saját családjukban történő nevelkedéshez, személyiségük kibontakoztatásához, a fejlődésüket veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez;
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődésük és személyiségük kibontakozását segítő különleges ellátásban részesültek;
- a fejlődésükre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségükre káros szerek ellen védelemben részesültek;
- emberi méltóságukat tiszteletben tartották, a bántalmazással, az elhanyagolással szemben védelemben részesültek;
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesültek.

A bölcsődelátogatás, a beiratkozást követő családlátogatás, a szülővel történő fokozatos beszoktatás, a szülőcsoportos beszélgetés, a nyíltnap és a napi találkozások biztosították, hogy a szülők megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig, a szülő segítségével megismerte a gyermek egyéni igényeit, szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítették a család és az intézmény közötti jó kapcsolat kialakítását és elősegíti az együttnevelés megvalósulását.

A bölcsőde – egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával – együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (család- és gyermekjóléti szolgálat és központ, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési pedagógiai szakszolgálat, óvoda, gyámhivatal).

A bölcsődei ellátás keretében az intézményi egység biztosította a gyermekek számára:

- a szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, a fejlődését és a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkeztetést,
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- az egészségvédelmet, egészségnevelést,
- az egyéni bánásmódot,

- a megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- a személyes higiéniát,
- a korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- a bölcsőde orvosi ellátást,
- az óvodai életre való felkészítést,
- a felmerülő probléma esetén a segítségnyújtás lehetőségét, a szolgáltatások elérhetőségeit.

A bölcsődékben a nevelés-gondozás érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Az intézmény fontosnak tartja, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől. Törekszik a gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandóságára, mivel ez növeli az érzelmi biztonságot.

Hosszú évek tapasztalatai bizonyítják, hogy a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató az igényekhez igazodó segítése, az önállóság és az aktivitás tevékenység-specifikusságának, fizikai és pszichés állapottól függésének elfogadása, a gyermek felé irányuló szeretet, elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtését, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítását, a gyermek meghallgatását, véleményének figyelembevételét, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítását kiemelt feladatuknak tekintik.

2021. évben a Katona József úti Bölcsődében összesen 116 gyermek ellátásáról gondoskodtak az Ózdi járásban. A bölcsődében a 2021. évi tényleges gondozási napok száma: 18240 gondozási nap volt, amely 51,39 %-os kihasználtságot eredményezett a 108 férőhelyen.

2021. évben az Újváros téri Bölcsődében összesen 45 fő gyermek ellátásáról gondoskodtak az Ózdi járásban. A bölcsődében a 2021. évi tényleges gondozási napok száma: 6328 gondozási nap volt, amely 55,89 %-os kihasználtságot eredményezett a 108 férőhelyen.

A kihasználtság előző évekhez viszonyított csökkenését a Covid járvány miatti gyakori megbetegedés, illetve időszakosan a szülői aggodalom, félelem befolyásolta.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

2021. évben, az előző évhez hasonlóan, nem volt ellenőrzés az intézményben, amelyben közrejátszott a kialakult, illetve azóta is fennálló COVID-19 vírus okozta járványhelyzet.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Cél, hogy a hatékony szakmai munka érdekében a jelzőrendszer tagjaival már kialakított jó munkakapcsolatot tovább erősödjön.

Az intézmény a jelzőrendszeri tanácskozások, illetve szakmaközi megbeszélések tapasztalatai alapján a jövőben is iskolai osztályfőnöki órákon, illetve szülői értekezleteken kíván részt venni, prevenciók jelleggel az iskolák igényeinek megfelelően, továbbá fontosnak tartja, hogy az óvodai- és iskolai szociális segítő tevékenységgel tovább segítse a köznevelési intézményekkel kialakított jó kapcsolat fenntartását, amelyben már az elmúlt év tapasztalatai is jelentős pozitív változásokat hoztak. Állandó célja az intézménynek a jelzőrendszer működésének erősítése, hatékonyabbá tétele, hogy ezáltal elősegítse a felmerülő problémák, a gyermekeket veszélyeztető körülmények mielőbbi észlelését.

Továbbiakban is keresik a pályázati lehetőségeket, illetve a pályázatokkal való kapcsolódási pontokat, a gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében, valamint a rászoruló kliensek, családok adományhoz való hozzájárása tekintetében.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

1. Család- és gyermekvédelem

A rendőrség és a gyermekek - illetve rajtuk keresztül a szülők - kapcsolatának javítását, valamint ennek a fokozottan veszélyeztetett korosztálynak az áldozattá válásának megelőzését szolgálja az ORFK Vezetője által 2008. szeptember 1-től életre hívott „Az iskola rendőre” program, amely alapvetően az általános iskolai oktatásra épül, és egyben elősegíti a rendőrség által a gyermekek felé irányuló baleset- és bűnmegelőzési tevékenységet. Az iskolarendőr a napi oktatás kezdete és vége előtt segít a kisiskolásoknak a forgalmas útszakaszokon - szükség esetén forgalomirányítással - biztonságosan átjutni, folyamatos kapcsolatot tart a gyermekekkel, az iskolaigazgatókkal, a szülői munkaközösségekkel, a szülőkkel, szükség esetén osztályfőnöki órákra is ellátogat. A feladatai azonban nem csak közlekedésrendészeti jellegűek, az iskolarendőrhöz bármilyen jogsértéssel kapcsolatosan segítségért lehet fordulni, tájékoztatást lehet tőle kérni, illetve súlyosabb jogsértések gyanúja esetén jelzést lehet felé tenni. Szolgálati feladatainak ellátása során kiemelt hangsúlyt fektet „iskolájára”, igyekszik megelőzni, illetve felderíteni minden olyan jogsértést, amely speciálisan az iskoláskorúakra jelent nagymértékű fenyegetést. A programba bevonásra kerültek az Ózdi Rendőrkapitányság illetékességi területén működő Polgárőr Egyesületek, illetve speciálisan Ózdon a Városi Rendészet munkatársai is. Így minden év szeptemberében az általános iskola környékén a reggeli iskolakezdés előtt és a napi tanítási órák végét jelző kicsengetés után találkozhatunk az Ózdi Rendőrkapitányság egy-egy körzeti megbízottjával, illetve polgárőrökkel és rendészekkel is, akik az iskola környékének rendjét igyekeznek fenntartani, mind közlekedésbiztonsági, mind bűnmegelőzési szempontból.

2020. szeptember 1. napjától (az iskolakezdetkor) szolgálatba álltak a kapitányság illetékességi területén az iskolaőrök, 8 fő iskolaőr 7 oktatási intézményt (5 Ózdon, 2 Putnokon) érintve teljesít szolgálatot. Felügyelete, illetve működési feltételeinek biztosítása közvetlenül a Bűnügyi Osztály 2 tisztjén a helyi koordinátor és helyettesén keresztül történik. Az iskolaőrség működésével kapcsolatban továbbra is pozitív visszajelzések érkeznek mind a tanárok, diákok és a szülők részéről.

Az iskolaőrök által 2021. évben 5 alkalommal került intézkedés foganatosításra, melyek kapcsán 4 alkalommal büntetőeljárás indult garázdaság vétségének elkövetése miatt továbbá 1 alkalommal közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt indult eljárás. Az intézkedéseket mindig szakszerűség és jogszerűség jellemezte.

Az egyik legsúlyosabb gyermekek sérelmére elkövetett bűncselekmény a kiskorú veszélyeztetése büntett, melyben igen magas a látencia, továbbá a felfedezett esetekben is gyakran akadályokba ütközik a bizonyítás. Az ebbe a körbe tartozó elkövetési magatartásokat leginkább családon belül fejtik ki, és az érintettek gyakran nem hajlandóak a történetekről beszélni, vallomást tenni, melyre a büntetőeljárás a tanúvallomás alóli mentesség körében jogot is biztosít. A témakörben gyakori eset a kiskorú bántalmazása, az iskolai oktatástól, óvodai neveléstől való visszatartása, ugyanakkor a 18. életévét be nem töltött személlyel együtt elkövetett bűncselekmény is előfordul. Az elkövető a veszélyeztető magatartását már a fenyegetésekkel, a szidalmazásokkal, a lelki terrorral valósítja meg, és ez fajulhat tovább fizikai bántalmazássá. A bántalmazók általában alacsony iskolai végzettségű, házas vagy élettársi kapcsolatban élő férfiak. A rossz szociális körülmények, munkanélküliség, alacsony jövedelmi helyzet olyan kockázati tényezők, melyek sorra megjelennek a gyermekbántalmazási ügyekben. A vizsgált évben 13 eljárás megindítására került sor illetékességi területünkön, az előző évben pedig 33.

A fiatakorúakra jellemző, hogy a sérelmükre elkövetett bűncselekményeket eltitkolják, nem mernek róla beszélni és emiatt hosszú időn keresztül nem derül ki, hogy mi történt velük. Ez gyakran később fellépő pszichés problémákat idéz elő az áldozatokban, illetve az áldozat családtagjaiban is.

Az Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermejjóléti Integrált Intézmény dolgozói szükség esetén hatóságunkhoz irányítják azokat a személyeket, akiknél a családon belüli erőszak gyanúja felmerült. Több esetben családon belüli erőszakkal összefüggésben nyújtottak segítséget, melynek során a Családsegítő Központ munkatársai irányították hozzájuk a sértetteket.

A körzeti megbízott állomány a konfliktushelyzetben élő családok életvitelét alkalmasszerűen ellenőrzi.

2. Gyermekek- és ifjúságvédelmi programok végrehajtása

A COVID-19 világjárvány miatt 2021-ben is csak korlátozott számban 8 oktatási intézményben kerültek megtartásra a bűnmegelőzési és tanácsadói órák, az általános és a középiskolás tanulók részére. A szóban forgó előadások megtartására mindig az aktuális COVID-19-re vonatkozó védőintézkedések figyelembevételével került sor. A kapitányság hivatásos állományú tagjai a Bűnügyi Osztály állományában szolgálatot teljesítő

bűnmegelőzési előadó, DADA (Dohányzás Alkohol Drog Aids) oktatók, valamint alkalmanként a körzeti megbízotti állomány hajtotta végre.

A fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények során gyakorta találkoztak olyan jelenségekkel, melyek igen nagymértékben befolyásolták a fiatalkorú személyek elkövetővé válását, mivel vagyon elleni bűncselekmények elkövetése során az esetek nagy részében bűncselekmény útján szerzett pénzből elsőként kábítószer, új pszichoaktív anyagot, vagy kábító hatású anyagot vásároltak. Ezen jelenségek tudomásra jutását követően 2021. évben 3 alkalommal indult eljárás kínálással, átadással, forgalomba hozattal, kereskedéssel elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetvének, továbbá 1 esetben kereskedéssel elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetvének gyanúja miatt. Ezen felül jellemző továbbá, hogy a nehéz életkörülmények, a szülők jövedelemhiánya vagy ezek együttese miatt döntenek úgy fiatalok, hogy illegálisan próbálnak meg jövedelemhez jutni. Arra is volt példa, hogy olyan családban, ahol a szülők valamelyike büntetett előéletű volt, a gyerekek is a szülőéhez hasonló jellegű bűncselekményeket követtek el. A területünkön tapasztalható nehéz jövedelmi viszonyokat és az ebből következő bűncselekmények elkövetését tovább nehezíti az a körülmény, hogy Ózd városában megszűnt a két legnagyobb foglalkoztató cég.

2021. évben az ismertté vált 97 fiatalkorú és 2 gyermekkorú bűnelkövetővel szemben lefolytatott eljárások során igyekeztek felhasználni mindazokat a lehetőségeket, amelyek a bűnmegelőzést szolgálják. A büntetőeljárások lefolytatása alkalmával is nagy figyelmet fordítottak arra, hogy mindazon személyek felderítése és felelősségre vonása megtörténjen, akik valamilyen jogsértésükkel veszélyeztették a kiskorú testi, értelmi, vagy erkölcsi fejlődését.

Ezen jelenségek visszaszorítására a társhatóságok értesítése rendszeresen megtörténik, továbbá folyamatos egyeztetések és együttműködések zajlanak a jelző rendszer tökéletesítésére, az együttműködések gördülékenyebbé, eredményesebbé tételére.

3. Áldozatvédelem

Az Ózdi Rendőrkapitányság tevékenysége és a térség közbiztonsága erősen a figyelem középpontjában áll, hiszen megyei szinten bűnügyileg fertőzött területről beszélhetünk, ahol az egyének számos esetben áldozattá válhatnak.

A bűncselekmények áldozatai vonatkozásában általánosságban elmondható, hogy az illetékességi területükön áldozattá válnak a fiatalok, a nők, az idősek, értelmileg fogyatékos és egyéb mentális zavarban szenvedők, a depressziós személyek és a magányosak.

A 2021. évben illetékességi területükön a személy elleni bűncselekmények száma hasonlóan alakult az előző évhez képest. Ezen bűncselekmények áldozatai 25 és 60 év közötti személyek, nők és férfiak egyaránt, időskorúak, akik többnyire egyedül élnek, ugyanakkor az elkövetők túlnyomórészt férfiak.

Az áldozatok személyiségi és adatvédelmi jogai maradéktalanul érvényesülnek az eljárások során, azokról a szükséges tájékoztatást az ügyintézőktől megkapják. A sajtóközlemények közreadásánál különös figyelmet élveznek ezen személyek, a nyilvánosságra hozott információk nem sértik magánéletüket, emberi méltóságukat, adatvédelmi, személyiségi és kegyeleti jogukat.

Az áldozatvédelmi referensek a kárenyhítéssel kapcsolatos felvilágosításokat megadják, illetve a szükséges nyomtatványok beszerzésében, kitöltésében is segítséget nyújtanak. A 2021. évben 11 db áldozatvédelmi igazolás került kiállításra az Ózdi Rendőrkapitányságon.

A B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Pártfogó Felügyelői és Igazságügyi Osztály vezetője és munkatársai készségesen segítik az áldozatvédelmi referensek munkájával összefüggő nehézségek kiküszöbölését, a kapcsolattartás, információcsere havi szintű. Ennek eredményeképpen továbbra is összehangolt, jól működő munkakapcsolat jellemzi a Áldozatsegítő Szolgálat és kapitányság viszonyát.

Mind a közrendvédelmi, mind a bűnügyi állomány részére az eligazítások tárgyát képezik a sértettek részére történő tájékoztatás adásának kritériumai, az áldozatvédelmi feladatokkal összefüggő szükséges teendők.

Az áldozattá válás megelőzése érdekében korábbi években megtartott előadások kevés számban kerültek megtartásra a COVID helyzet miatt. Az áldozatvédelmi referensek neve, elérhetősége, a kapitányság, az őrsök és a kmb irodák épületében megtalálható.

A helyi televízióban a kapitányság szóvivője folyamatosan propagálja az áldozatvédelemmel összefüggő tevékenységünket, tájékoztatást nyújt a kiemelt bűncselekményekről, pl. internetes csalások, "unokázós" csalásokról.

Az időskorúak felé irányuló bűnmegelőzési - áldozatvédelmi tevékenységet az említetteken túl a területileg illetékes körzeti megbízottak végzik, akik személyes kapcsolatot tartanak fent a területükön élő, áldozatvédelmi szempontból leginkább veszélyeztetett idős személyekkel. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a bűncselekmények áldozatává válásának tekintetében különös figyelmet kell fordítani az időskorú állampolgárok védelmére, melyben nagymértékben támaszkodtak a helyi polgárőrségekre, személyismereteikre, jelzéseikre.

2016. június 29. naptól a városban is megkezdte működését a Fehér Gyűrű Alapítvány, melynek tevékenységi körébe tartozik a díjtalan jogsegélyszolgálat, díjtalan pszichológiai segítségnyújtás, továbbá rendőrségi feljelentéshez kötött anyagi támogatás. Az alapítvány anyagi hozzájárulása jelentősen behatárolt.

4. Emberkereskedelem

A korábbi éveknek megfelelően a hatóság területén található jelentős idegenforgalmat bonyolító szállodák és szálláshelyek ellenőrzésre kerültek. Ellenőrzésre kerültek továbbá az alábbi helyek: Ózd 25-ös számú főút centeri elágazó környéke; Ózd, Volny József út és az Ózd, Baross Gábor út kereszteződése; Ózd, Gyár út, Ózd, Ív út és a Hotel Ózd előtti, az Ózd, Piac út régi Profi üzlet előtti terület, és a bevásárló központok parkolói. A végrehajtott bűnügyi járőrszolgálatok feladata többek között a szórakozó helyek, szállodák visszatérő ellenőrzése, emberkereskedelemmel, prostitúcióval összefüggő jogsértések felderítése, megakadályozása.

Az emberkereskedelemmel, prostitúcióval összefüggő bűncselekmények- prostitúció elősegítése, kerítés, kitarottság, gyermekprostitúció kihasználása, illetve az ezekhez kapcsolódó személyi szabadság megsértése és kényszerítés miatt a hatóságnál 2021 évben eljárás nem indult.

A Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztály nem kezdeményezett szabálysértési eljárást tiltott kéjelgés szabálysértés miatt a végrehajtott rendszeres ellenőrzések során.

A hatóságnál nem prostitúciós célú emberkereskedelem miatt nem volt eljárás, valamint 2021. évben nem jutott tudomására prostitúciós tevékenységgel, emberkereskedelemmel kapcsolatos jogsértés.

Áldozatvédelem tekintetében a prostituáltak nem jelentkeztek a hatóságnál az elmúlt évben. Nem történt "menedékhelyre" történő átirányítás.

Nem folytattak eljárást gyermek- vagy fiatalkorú prostituált vagy ilyen tevékenységre kényszerített személy ügyében, így nem került sor a Gyvt.-ben meghatározott feladatok végrehajtására.

5. Megelőző vagyonvédelem

Vagyonvédelmi cégekkel és biztosító társaságokkal való kapcsolattartás továbbra is megfelelőnek mondható, hiszen a hatóság illetékességi területén működő szupermarketekben biztonság-technikai, valamint vagyonőri feladatokat ellátó cégekkel szinte napi kapcsolatban állnak.

A hitelintézeti támadásjelző rendszerek működésével kapcsolatosan megállapítható, hogy a téves riasztásoktól eltekintve egyéb bűnügyileg értékelhető és pénzintézetek ellen történő támadások nem történtek.

A hatóság illetékességi területén található pénzintézetek biztonságtechnikai, illetve személyi védelmi rendszere megfelelő, amely folyamatosan fejlődik. A médiából nyilvánosságra került egyéb városokban történt pénzintézetek, bankautomaták elleni támadásokat figyelembe véve a felkészültség és a reagáló képesség kielégítőnek mondható.

2021. évben, legfőképpen az ünnepi időszakban nyomozó portyák végrehajtására került sor, kimondottan a forgalmas helyek, áruházak, pénzintézetek, hétvégi házas övezetek folyamatos ellenőrzése céljából.

Illetékességi területükön új helyeken, több korszerű kamera került telepítésre a helyi önkormányzat által, amelyek telepítést megelőzően hatóságukkal egyeztetve kerültek azok elhelyezésre a legmegfelelőbb helyekre.

6. Kábítószer-prevenció

E tekintetben hatóságuk illetékességi területén is elterjedtek az alap kábítószeres, marihuánás cigaretta, amfetaminok között a speed, valamint a fiatalkorúak által előszeretettel vásárolt úgynevezett „bio” fű, továbbá felfedezhető az a tendencia, hogy a kábítószer terjesztők, valamint fogyasztók igyekeznek kibújni a törvény alól azzal, hogy újabb és újabb fajta vegyületeket használnak a "bio" fű előállításánál.

A kábítószerrel visszaélés bűncselekmények során a visszaélést elkövetők általában 18. életévüket betöltött, és 21. életévüket meg nem haladott, a bírói gyakorlatban fiatal felnőttként definiált személyek, de ezen felül sok esetben 21-30 év közötti, illetve csekély számban

fiatalkorú személyek követik el, akik kimondottan hétvégeken baráti társaságokban, vagy szórakozóhelyeken, diszkókban fogyasztják a különféle drogokat.

Hatóságuk illetékességi területén elterjedtek az interneten keresztül postai úton rendelt és tiltólistán már szereplő, vagy még épp nem szereplő Herbal és biofű néven ismert szárított növényi származékok alapanyagát képező anyagok, melyeket viszont fiatalkorú, az internetet kellően ismerő személyek rendelik, saját fogyasztásra kis mennyiségben. Az ilyen jellegű elkövetés megakadályozásából több eljárás is indult a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatóságának bejelentése alapján.

A fokozott ellenőrzések foganatosítása miatt javulás mutatkozik a tekintetben, hogy a kábítószerrel fogyasztó személyek inkább nélkülözik a drogfogyasztást a szórakozóhelyeken. A kábítószerrel visszaélést elkövető személyek közül nagyobb számban fordulnak elő férfiak, akik törvény adata jogukkal élve a visszaélést követően az elterelést választják.

A bűncselekmények dinamikáját, volumenét tekintve megállapítható, hogy a deliktum jellegénél fogva magas arányban látenciában marad, azonban a hatóság tudomására jutott cselekményekre jellemző, hogy a fiatalabb, kevesebb jövedelemmel rendelkező és/vagy társadalmilag hátrányosabb helyzetben lévő fogyasztók inkább az úgynevezett herbált, vagy bio füvet, azaz új pszichoaktív anyagot és azok variációit fogyasztják. A jövedelmesebb társadalmi csoportokhoz tartozók inkább hagyományos kábítószereket, főként speedet fogyasztanak.

Hatóságuk illetékességi területén található általános- és középiskolákban a DADA oktatók valamint az iskolarendőrök látják el a prevenciós feladatokat, továbbá kábítószerügyi referensek is végeznek ilyen jellegű tevékenységeket. A pandémiás helyzetre való tekintettel KEF (Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok) nem került megtartásra a 2021-es évben.

Igyekeztek fokozni felderítő tevékenységük hatékonyságát, mely nagyban hozzájárul a terjesztő személyek lakókörnyezetből történő kivonásához, így közvetlenül is visszaszorítja a kábítószerrel kapcsolatos bűnözést.

7. Kiberbiztonság

A kiberbiztonsággal kapcsolatos megelőző tevékenységre egyre fokozottabb figyelmet fordítottak, mivel az aktív internethasználók száma országosan növekvő tendenciát mutat.

Ennek oka visszavezethető a járványügyi intézkedések miatt megváltozott szokásokra, továbbá arra, hogy a fiatalabb és idősebb korosztály is egyre jobban nyit a világháló felé. A 60 év feletti korosztály jóhiszeműségének, valamint az internethez való nem megfelelő szintű hozzáértésének kihasználásával kiemelten veszélyeztetett az interneten megvalósuló bűncselekmények vonatkozásában.

Az ilyen jellegű bűncselekmények felderítésével foglalkozó 2 fő nyomozó, az fenti korosztályba tartozó, az Ózdi Rendőrkapitányságon megforduló ügyfelek részére tájékoztató jellegű információkat szolgáltatott, különös tekintettel az interneten történő vásárlás veszélyeire.

Az internetet használó személyek között egyre gyakoribb akár "mémek" vagy egyéb

formában a törvény szerint gyermekpornográf tartalmaknak minősülő felvételek megszerzéséhez, tartásához, átadásához, hozzáférhetővé tételéhez kapcsolódó bűncselekmények elkövetése. Ezeknek általában az interneten vicces felhangot adnak, azonban ezek nem enyhítik az elkövetők a büntetőjogi felelősségre vonását. Az ilyen jellegű bűncselekmények megelőzése érdekében az internethasználattal kapcsolatos előadások alakalmával erre kiemelt figyelmet fordítottak.

Ezekkel kapcsolatban a „Biztonságos Internet Nap” keretében az Ózd Városi Televízióban is elhangzottak a megelőzést elősegítő információk.

Az illetékességi területünkön tevékenykedő iskolaőrök részére történő kiberbiztonsági továbbképzés folyamatos.

8. Kommunikáció

A külső kommunikáció a „külvilág” és a Rendőrkapitányság között, különböző fórumokon, például önkormányzati testületi-, bizottsági üléseken való részvétellel, társszervekkel való értekezletek, megbeszélések során valósul meg, az információáramlás minden irányban biztosított.

A Hivatalvezető heti rendszerességgel, alkalmanként havonta több napon is, ad interjút az Ózdi Városi Televízió, illetve a regionális média riportereinek. A médiumok képviselőinek a kapitányság állományából a kapitányságvezető és a hivatalvezető nyilatkozott, mely információk, illetve az alkalmanként közzé tett felhívások tartalma személyiségi jogokat és adatvédelmi szabályokat nem sértettek.

A Ózdi Városi Televízióban megjelent tájékoztatók legfőbb témája a megelőzés, amely a baleset, áldozattá válás, valamint az adott évszakokban rejlő veszélyhelyzetekre történő felhívás témaköreit érinti. A Hivatalvezető által két havi rendszerességgel történt a fenti témaköröknek megfelelő ismeretterjesztés a helyi médiában.

9. Együttműködések, együttműködők

Hasonlóan a korábbi évekhez, kölcsönösen konstruktívnak, problémamentesnek mondható az együttműködés az önkormányzatokkal. Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete által létrehozott Ügyrendi és Rendészeti Bizottság üléseinek állandó meghívottja a kapitányságvezető. Negyedévente legalább 1 alkalommal történik konzultáció a helyi polgármesterekkel, a konzultációs egyeztető fórumok rendszeresen működnek.

Illetékességi területük 14 roma nemzetiségi önkormányzat működik. A roma nemzetiségi önkormányzatok vezetőivel a Kapitányságvezető, őrsparancsnokok és a roma koordinátor tart kapcsolatot.

Ózd és Térsége Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Integrált Intézménnyel való kapcsolat kiváló, kölcsönös és szoros együttműködés alakult ki. A családon belüli erőszakkal megvalósuló, valamint a fiatal- és gyermekkorúakat érintő bűncselekmények megelőzése kapcsán is.

Az Ózdi Rendőrkapitányság illetékességi területén 2021. évben a közterületek rendjét, ill. egyéb tevékenységeket ellátó önkormányzati és civil szervezetek a helyi Polgárőrség, valamint az Ózdi Városi Rendészet. A fentiekben megjelölt civil és önkormányzati szervezetekkel a kapcsolattartás folyamatos volt, a megjelölt szervezetek munkatársai rendszeresen közös szolgálatban vettek részt a hivatásos állomány tagjaival.

10. 2022-es év célkitűzései

A járványhelyzet normalizálódását követően az Ózdi Rendőrkapitányság célkitűzései között szerepel az illetékességi területükön működő iskolákban a lehetőségeknek megfelelő, minél több prevenciós jellegű ismeretterjesztő előadás kerüljön megtartásra. Az előadások során továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani a kiberbiztonságra, mivel az internet használata elterjedtebb minden korosztályban, valamint évről évre egyre fiatalabb korban kezdődik el. A kiberbiztonság fontosságát az is mutatja, hogy az interneten elkövetett bűncselekmények száma minden évben növekvő tendenciát mutat.

További célkitűzés az Ózdi Rendőrkapitánysággal együttműködőkkel történő egyre szorosabb kapcsolat kiépítése, mivel a hatékony bűnmegelőzés közös érdek.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Ózd Város Önkormányzata 2021-ben, a pandémiás időszak ellenére is, 49 civil szervezetet, és 19 sportszervezetet támogatott az alapítványok, karitatív és egyéb civil szervezetek támogatására költségvetési keret és a sportszervezetek támogatására előirányzott keret terhére összesen 25 M Ft értékben (ebből civil szervezetek támogatása: 5M Ft, sportszervezetek támogatása 20M Ft). A civil szervezetek (egyesületek, alapítványok, csoportok) önállóan, vagy kötelezettségvállaló bevonásával olyan programokat, projekteket valósítottak meg, melyek erősítették az Önkormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszonyt az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátása érdekében, elsősorban a kulturális és szabadidős programok területén.

Az ifjúsági szabadidős és kulturális tevékenység a pandémiás időszak folyamán kisebb arányban ugyan, de 2021-ben is megjelent az Ózdi Művelődési Intézmények, illetve 2021. június 01-től az Ózdi Művelődési és Kommunikációs Nonprofit Kft. egységeinek feladatkörében. Az ÓMI/ÓMÉK több ifjúsági csoport befogadó háttérintézménye is volt.

ÓMI/ÓMÉK - Városi Művelődési Központ „Olvasó”

Az Ózdi Művelődési és Kommunikációs Nonprofit Kft. 2021. június 1-jétől a pandémia okozta korlátozások fokozatos enyhítésének köszönhetően egyre több programot, rendezvényt tudott megrendezni. Az óvatosság jegyében ugyan, de a gyermek és ifjúsági korosztály kultúrára való nevelése, a kultúrafogyasztás igényének felkeltése mindig középpontban van, műsoraik, rendezvényeik tervezésénél kiemelt helyet foglal el az előbb említett korosztály

igényeinek minél szélesebb körű, minőségi kiszolgálása. A gyermek és ifjúsági szabadidős és kulturális tevékenység ápolása, szervezése egyik fő missziójuk.

Amatőr művészeti csoportjaik, akik tehetséggondozással is foglalkoznak, gyermekekkel, fiatalokkal dolgoznak, a nyártól folyamatosan látogatják a próbatermeket: az Erica C. Dance School & Company nyári táncbete két héten keresztül biztosított tábor jelleggel hasznos és tartalmas időtöltést a fiatalok számára. Az Ózdi Gyöngyvirág Néptánc Egyesület, az Ózdi Néptánc Egyesület, a Szabad Szombat Táncgyűttes, az ÓMI Zenés Színház próbái szintén heti rendszerességgel zajlottak és zajlanak a mai napig is.

Személyes megkeresések, kapcsolatfelvétel után nagy népszerűségnek örvendett a két alkalmas gyermekszínházi bérletük, amelyet az őszi évadban októberben és novemberben láthattak nemcsak az ózdi, hanem a kistérség óvodásai és kisiskolásai. A zeneiskolások és zene iránt érdeklődők a Filharmónia Ifjúsági bérlet keretén belül 3 alkalommal ismerhettek meg különböző hangszeren játszó előadókat, formációkat, amely első előadása 2021 őszén volt.

Az országos kezdeményezéshez kapcsolódva sokadik alkalommal vettek részt az Európai Mobilitási Héten, amelyek egyik kiemelt célcsoportja a gyermek- és ifjúsági korosztály volt. Az Autómentes Napon több iskola diákjai vettek részt, reggeli tornát követően egészséges tízóráival jutalmazva őket.

Hatalmas érdeklődés övezte a Harry Potter tematikára épített őszi játszóházukat, amelyet nagy sikerének köszönhetően meg kellett ismételnük, annyira elnyerte a fiatalok tetszését.

Több csoport tartott nyílt napot, amely nem titkolt célja az utánpótlás folyamatos biztosítása, illetve a csoport tevékenységének megismertetése a város és a térség lakosságával. Ilyen nyílt napot rendezett többek között az Ózdi Sakk Sportegyesület, az Erica C. Dance School & Company, és táncbeteik, előadásaik révén az Ózdi Gyöngyvirág Néptánc Egyesület, az Ózdi Néptánc Egyesület, a Szabad Szombat Táncgyűttes is.

Egy ifjúsági kezdeményezés mellé álltak a tavalyi évben, amely együttműködés sikerét mutatja, hogy 2022-ben már kérelmet adtak be az önkormányzat által kiírt civil keretre. A Fiatalok a Tiszta Városért elnevezésű csoport üléseihez biztosítják a helyszínt, segítik őket technikai eszközökkel, tapasztalattal. Rendezvényeiken részt vesznek közülük többen önkéntesként, segítik a tisztaság fenntartását.

A város oktatási intézményeivel igyekeznek szoros és jó kapcsolatot ápolni, így többen keresték meg őket iskolai rendezvényeikkel, amelyeknek helyszínt, szakmai támogatást biztosítanak. Kihelyezett nyílt napot, szakmai napot is tartottak a Széchenyi István Katolikus Technikum és Gimnázium, a Miskolci Egyetem, a Debreceni Egyetem és az Egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetem közös szervezésének köszönhetően.

A különböző tematikákra épülő múzeumpedagógiai foglalkozások iránt töretlen az érdeklődés, az általános- és középiskolai bejelentkezések több alkalommal is újabb nap kijelölését követelték, hogy az igényeket maradéktalanul ki tudják elégíteni.

A Civil Házban működő Cinema Ózd moziműsorán is havi rendszerességgel találunk gyermekeknek és az ifjúsági korosztálynak kínált filmeket, vetítési alkalmakat. A nyár folyamán különböző táborok egyik programeleme a korosztálynak megfelelő filmvetítés, amelyet előre egyeztetnek az üzemeltetővel, illetve a Civil Ház gondnokával.

Bűnmegelőzési és drogprevenciós programok:

Az Ózdi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2021. évi tevékenységében a KEF tagszervezetei a Drogstratégiában megfogalmazott intézkedési tervnek megfelelően végezték tevékenységeiket.

HATÁROZATI JAVASLAT

**Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2021. (V. 27.) határozata
a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak
2021. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról**

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozta:

A Képviselő-testület a helyi önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2021. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadta.